

سال وفات در هفتم ماه صیام - میان - هزار و صد و بیست و یک از هجری -

مقام نایب - قصبه مهرابی - شام و خلق - بدرگاه حضرت خواجه قطب صاحب

رحمته الله علیه - همه و بیرون بی منزل فقیر یافت -

فازند و وفات - حضرت کبریا و سر، بذول شاه عالم شاه - سال تاریخ وفات ایش

عالی مقام - دل - ناله کفایت - هفتم شهر صیام -

اولاد ایشان - میران جوان بخت - میرزا اکبر شاه - میرزا علیخان شکوه - میرزا مهتم -

میرزا ایزد بخت - میرزا بهمن بخت - میرزا امین بخت - میرزا فرخنده بخت -

میرزا بهرام شاه - میرزا جبهو - میرزا فریدون بخت - میرزا خجسته بخت - میرزا

سکندر شکوه - میرزا فضل - اکبر آبادی بهکم - بهمن بهکم -

وزرا و امرا - نواب شجاع الدوله مدار لاهیجان - آن نواب نجیب الدوله روحیه

دستور سلطنت بوده نواب نجف خان بعد نواب حسین الدوله فرزند عزیز نواب شاه

نواز - از بنیامین وزیر گشت و خانجاده خان بن نجیب الدوله بخشی و نواب نوازش

خان بهادر امیرالامرا - واحمد قلیخان بخشی و سر بلند خان بخشی - و نواب

آغا الدوله بهادر میرآتش و غیر از آن امرا بسیار بودند -

اکبر شاه ثانی - خون فردوس - بنوا شاه عالم انگلیس شد اکبر شاه بیاری حسین الدوله

فرزند عزیز نواب شاه نواز خان بهادر والی قلعه شد صاحب بخت آمد چون پدر با

امرا بهمرادقات مینمود این بادشاه بهسید زکریم النفس حلیم النواج سلیم الراج بود

در دوران ایشان نواب نامدار وزیر هند کورنیر جنرال مستر لارڈ امیر هشت بهادر

سازمانده مرزا سلیم دستوری احصار دربار در یافت و به ششصد در دربار نخست

نواست هفتم ماه جنوری بود سال هزار و هشتصد و بیست و هفت از محسوی

به مجرای سد ولج نشستی نتوانست که حضوری او بدربار همان بود برخاستن

شاه از دربار همان نشستی موجب آزرده آمد -

سال ولادت ایشان - هفتم ماه صیام سال هزار و یکصد و هفتاد از هجری از شکم

نواب قدسیه بیگم که مبارک سخن هم خطاب داشته -

مقام ولاعت رفعت - سخن روز از سخن الله آباد -

سال جلوس - هشتم ماه میام سال هزار و دویست و پنجاه و یک از هجری باهتلم

فرزند عزیز حسین الدوله نواب شاه نواز خان بهادر -

مقام جلوس - در قلعه شاهجهان آباد -

تاریخ جلوس - بهر چو کرد لیا - خلافت اکبر شاه - بشرف دولت و اقبال عزت و ناموس

سردهش قیام ازوی بدیده نگاه - چهار عشرت روز یکت سال جلوس -

مدت عمر - هفتاد و نه سال در پناه بخت و یک روز -

مدت سلطنت - سی و یک سال و نه ماه و بخت و یک روز -

سال وفات - بخت و هشتم آخر جمادی سال هزار و دویست و پنجاه و سه از هجری -

تاریخ وفات اکبر شاه ثانی - چون برفت از جهان شد اکبر - شد سیه آسمان زد و سگر -

پای شان کس در اشک کلمات - سال تاریخ او هم اکبر -

مقام دفن - بهرین شهر و با هجرت آباد بنصبه میرونی بدرگاه حضرت قاتل صاحب

به بند به زن آرامگاه گشتندش -

از اول اولاد ایشان - ابو ظفر ولیعهد - و سرزابلند بخت - و میرزا جبار شاه - و

میرزا جهان نسر - و میرزا سلیم - و میرزا جابر - و میرزا کعباد - و میرزا کیکاوس

و میرزا شجاعت شاه - و میرزا بیگم - و جمال التسلیم -

زرا و امرا و ایشان - اول حسین الملک فرزند عزیز نواب شاه نواز خان بهادر

مدارالیهام حسین فرزندش نواب شاه نواز خان بهادر بنیانوی وزیرنده بن خطاب

امیرالدوله بهادر - مناجات شد - بهنده دبیرالدوله خواجه فرید - زان پس میرزا

صبر از سلسله آباد نواب نجف خان بخشور ندو ارف خان کتانی و

دیگر امرا به پاره بودند -

ابوالظفر سران الدین محمد بهادر اه باد شاه بن عوش آرامگاه اکبر شاه باد - اه ثانی

را ازان بانتظام آورد و انجام پروام دهد که بدام پیشکش شهباز کرده باشند

شاه با بروی بزرگان خود نظر نموده و مانند آن گذارش بخدمت او بدربار بطریق خاطر

بشکاف و عیانابخت که و ازین بود عقل فرسوده شد بعضی ابرای که شطاعت کردند

بزیوش نباید فرمود که اندام فلان و همچنان بکارنداریم ایروز را بدکار داریم خلاصه

اینکه / هرکس شب را بروز و روز را شب بخوری مصروف بود نه شاهرا اندیشه

جان نه شکردین و ایمان و نه شاه بر صفاران خدشه عزت و سامان حکام عالی مقام

انگیز را با مرآت شاهکی اتمام تمام بود و به همین یک جهت باعث انجام برام خاص

و عام دهل را شهرزه انتظام از هنگامیکه بانگیزان بود و برارونی بلند و اهل دهل

و اندام و الا بود هرکس در لیاقت و مروت خصلت ستوده و در تواضع و خلق سپهر

پسندیده نگاه داشت که گوئی همه فن ادب و حیا و تمام تر مهور و است آری لطف

مصحبت ایشان را که نبود که نشاطی نس اندوخت و خفاص نبود که مصروف نس بافت بیاد

ازین چه گویم و داستانش تا کجا سرایم درین هنگام که خلق دگر و دگر طرز

فلسفه روش ناپسندیده لباس جد العاص جد املت نوعیت نوگراگون بودم

لاف و کزاف کنند ^{حیا} با طوار بوقلمون چشم در دیده ^{عقل} زبان لبیده گرد آمده اند که گوئی خلق نوخیز همچو

مخدرات زمین خیز بدیده آمده اند که نقش حیا بر زمین و طرز رفتار و هیئت انسان

ندارند مروت کجا همت کو اگر دردمند دست بمرتبهاد چون دست شکسته

دست بچنانند الا کواحدت و اگر مستمند زبان عذر کشاد مانند زبان بریده سخن

نمانند مگر بسفاقت بر رخ ازان برآه ^{خود بینی} از خود کیرا ^{ندانند} بهتر ندانند و اندی

انرا ^{متکبری} به قوم دماغی خود را بیشتر از همه بدانند از اینجا است که سنین سعدی بحال است

گوشه هنر بهال کند کبر بر حکیم * کون خوش شماراگر کار غیر است * درین ایام

که عرصه ناسازگاری با زاواران برآمده و زمانه ناآشنای // ایشان را بخواری

از عبده ستاره دیگران خطره گر و روزگار با ایشان ^{جدال کننده} چالنگر - قنار ز جور و جفا کار چرخ

ناهنجار * کینه پرور و سلفه نواز و بد کردار * جفا و بدرفتار دشمن و تلون طبع *

آنجا کون چون حساب کرده برآید و در آن است و چشم بآن ملاحظه نمائید برآید
 نگاشتن است آیا بعدی و نه بعدی آنکه نگاشتن و نگاشتن کلمه از هر دو به این
 که بی بیکرما چه بود امروز مثال حاجت برآید و نگاشتن کلمه که نگاشتن
 بود چه بآید این عبر که بکتاب به این آنرا و نگاشتن کلمه که برآید به این آنرا
 دنیا خواب و زندگانی در خواب خواب است که در خواب به این آنرا به این آنرا
 خاطر لطیف عجب پوشیده حال است که نفس کلام نگاشتن به نگاشتن و نگاشتن
 چه آواره خرام که چه نگاشتن به بود از این خانه را به طلب اصل به به به به
 حالها سرکه شکر آنان ایچه دهد چنانکه شنیدم باره ازان به گهم و به شرح ازان به
 دارم اگرچه این داستان دراز و حکایت طویل و عبرت آموز است که از تکرار آن
 دلم دویم میگردد و نگاشتن ایگاره آن خام است آتشین به بود به به به به به به
 گمن آن کجا و نگاشتن را به شرح نگاشتن از کو و آن زندگانی دراز باشد تا شرح
 روا آن نگاشتن اند لهذا خواهم که این حکام در کلمه و حرف درین باره به بیان
 نرسم ولی ناگزیر همه ازان بارشاد بدی که نوشتنی است به شرح خانه به به به به
 برین راحت دنیا برنجان دل مشر خورم که آئین جهان گاه جهان گاه به به به
 باشد چون طالع آن زبون گرفت و نظراختر به بیان در رسید ناگاه به شرح
 با آن به شرح از زمین نوروز به به به که سر کوه است دهنی وزید و ازان به به به
 فتنه آفتاب به به به و چشم زند جهان و جهانیان را تبه و بالاساخت عجب
 به به به آورد که دل از مردم فوج هند سرکار انگیز به به در زمین تیره هند به به
 که سرناوت نمود و طرفه هوا به به به در آمد که فرد از لشکران دولت شاه
 انگشبه زهر آسمان نبود که من در مخالفت نزد می کنند که انگیز آنرا از میان بردارند
 به تخم ایشان از جهان برکنند و این خیال است و به حال است و جنون
 که خداوند به به را نسای نیست و تا بود تباخته پیدا است که به به به ایشان
 را موجب برگشتن ایشان از انگیزان آمد و اعمال به به به ان صورت آوارگی آورد

که با از دایره اطاعت بیرون کشیده اند و همه را که در میان ایشان است و در آنجا
 بوده باقی و تاریخ حکام عالی نظام گرفته اند که از آنجا که در میان ایشان
 چه از هند و چه از سلطان بهم رسیده است که از آنجا که در آنجا که در آنجا که در آنجا که
 از آنجا که در آنجا که
 و زوی اطاع ایشان را تمام بود و ساختن این و در آنجا که در آنجا که در آنجا که در آنجا که
 و غرضت برزاج همه آورده پس با خود بنام ایشان سوره بخود که از آنجا که در آنجا که
 بطور نظام برآید و در آنجا که
 بحیثی کارهوس نصیبان و در آنجا که
 ساخته دست ایشان از اسب کشیده باقی و غارت دامن برزده و گمان حکام
 و گسیختند و برخلاف آئین و ملت زن و بچه ایشان را میبایست نگاه داشتند و
 دو تا روز بقیه و غارت دیگران در آنجا که
 راه شهر بستند زان پس با آنجا که در آنجا که
 شانزدهم از ماه صیام بود و سال هزار و دویست و هفتاد و سه هجری و یازدهم
 از من بود و سال هزار و هشتصد و پنجاه و هفت از عبوی بروز دوشنبه
 پانزدهم از روز آمده پارودش اندکوزی که جانب شرق از مسوره شاهجهان آباد دو
 نیم کره راه می نمودند بار از باورگی کشادند و بانگات فی هشتاد و سی و پنجاه
 و چار و هفتاد و چار مصیبت آنروز بوم دماغ پرشوده ^{ببروده} بخته سرکه را از حکام
 فوجی و ملکی اندکوزی یافتند از شنیر کشیده رخ بشهر آوردند و آواره خرام گردید
 بدینتر ها آتش زده و زندان کساء بندها را مطلق العنان ساختند بعضی
 از ایشان کوتاه ^{کوتاه} بین و برخی بازاریان بد آئین و طایفه قلاغان قرب و حواریان دیار
 و جماعتی از روستایان این سواد را آن خوری و دیوانگی در گرفت که ^{همراه} بسنگ
 لسکریان در آمده بتاعت و غارات گام برداشتند و بسرا راه پنجا نشستند و بان
 روه دلفی بسرا بازار و برزین بشقا و شیخست چون ^{بسیب} ^{تغذیه} ^{بافتند} ^{بافتند} و ^{بافتند} ^{بافتند} و ^{بافتند} ^{بافتند}

فرودند و حیوان بگریزند و بر زدن سخن کوتاه هر کس را که بجهت انگیزی
 من یافتند نه به تیغ می آوردند تا آنکه خلاف ملل و عمل وین و فرزند ایشان را هم
 نیکو داشتند و شرفا امرا از شور آن سپه کاران به درگاه پادشاه و اوستم آن
 خبره سران بدبها در آن خیرد خبره گفته باشند بدین و بنامیدن ^{جهت} ^{جهت}
 که آن سامان بزم امرا گاو خورده شد و آن سپهسالار را نظر بدین خورده و زنده ای
 تا آنکه عیالها را همان بیخوردند و دانستند که ذالک خصل ^{علیه} ^{علیه} بود که
 پشاه - اکنون مرا افسانه خوانند و این و زبا نه گویند تا آنکه به چشمان طراز
 نه داستان گو بر این گنگر چه کار که نیک نگارم و راست گفتار بشنو جو شک
 تا خوان بین در کتب آنها بود ایندرون او را از هک چشمن ^{حسد} ^{حسد} سگاش چنان در گرفت
 که خواست خون شاه و شاهزادگان غذا نماید امرا و نفس دولت خانواده بیور
 از حمله بزرگ بر او کرد و او را در روسا شاه را بخاک بر این ساوی ^{دین} ^{دین} اتقا
 بقاد و افسران مستر کشان دگلس بهادر قلعه دار و مستر سائین فرزند بهادر
 وزیرت شاه جهان آباد بحالت چلبه ^{بدین} ^{بدین} پادشاهی آمده عذر حال و انبوهند
 که عسکر سرکار انگیزی سرور بنسارت برداشته نخستین علم گفته و نساد بهیر
 برافراشتند و از آنجا بحسرت آمده کلا شهاب راه بیانی نبوده شطرنج از روز آمده
 یک پسر لشکر دغلی ناخته و آنرا با خود ^{ساخته} ^{ساخته} درین هنگام آن همه و نور
 دغلی باین مسوره هنگامه رسا عزیز بر پا کرده اند و گفته برداخته اند و نورش
 انگشته اند و خون ریخته اند و آتش زده اند و پانصوت آورده اند و اوهاشان هم
 از بیگام ایشان می نهند و به سود بهد بهادی آمده اند مقتولان ^{بگور} ^{بگور} و کنگر
 افتاده اند و زندگان بهاء جان ^{می} ^{می} جویند و از مردم از عسکر باقی باین جمع جمع اند
 چون امروز نغم و نغم شهر بدست ^{نعمت} ^{نعمت} بلازمان والا را شایانست که
 باعظام در نشینند و بگویند ^{نسیان} ^{نسیان} نسیان بر خیزند تا آتش گفته فرو نشیند باستماع

این خبر وحشت افروز خاطر شاه و سزای و اهل آنست که باطلید و چونکه عمل روشن
 و ضمیر حسانی خاندانها را بدست نهی و با وقت که بیطوری و غیره هر چند از دست نیامدند
 برانگیزان نایاب خواهد رفت زهر را داده بود است ایشان بر ما با این خواهد گذشت
 و هم فرمود که خیانت مخلوق بر خدای نیست باز به صلیقی اولی و نجیبان ما را
 وارستگی نیکر ولی بطور ظاهر بیان نگهبان مخلوق که در این بدایع خالق است
 در وقت تنگ بر ما هم ضرور بای حال باستداد با بیعت قبول شهر گشته و
 محدودی تردد آهنده و زنده و نظر داشت زنده و قلعه دار در استانه والا به
 مایع و نیکداری ^{باز دار} تا کید رفت لیکن چون خون جوشید گامها زمین برگ مع طلبد لحظه لحظه
 بوز بهای گنبدند ^{علم کردند} چند آنکه باز میداشتند سوار مع زدند آخر از آستانه آهنگ
 بالاخانه که قلعه دار را جانش بود آوردند و از درون برون شدند با سپاهان
 ایشان بتو در بیان همان بود و رفتن شان با آنجهان همان چگونه است هجوم بدرگان
 گردان بود و ^{خام طبع} جمیع باوسگیهای حوال آن چون هر سو خون ناحق ریختند و هر کس
 و هر زن گردیدند و هر کس که و به آن خشن و باژن و فرزند تیغ کشیدند و او دید
 این حالت مستر ز بولع بهادر و مستواسکن بهادر که از سرخیل مسکر تانمان
 بودند با فلان و بهمان بحالت سراسیمگی ^{بگویی} با قورخانه انگیزی پناه گرفته بضمن
 سدند چون آب و دانه نداشتند و موسم موسم گریا بود و نفع شهران چنان
 از هیچ جان به تنگ آمد باران تیغ آختن و گلوله باخشن ندیدند و راه نوازاران
 قرار کجا که کج آهنگی آن ناسزایان تیران که بجای قدم بفرستند که گروهی گردان
 و آمد ناچار بعد نهمه روز آن جوران از بیم جان آتش دراز زدند و داد دلیری
 و سیرمردی دادند پس آوازی مهیب که زمره مردم آب میشد ازان بهط آمد و سلسله
 جان گهر از پدید گشت که خورد و بزرگ را که گوش بودند بسوخت و گروه را
 نیرو زهر کرده بخاک برابر سلامت و انبوه را از ان مقام مثل مرغ « و او بر
 انراشته به زمین انداخت باین مردانگی جان دادند و چانهها با خود بردند پس آن

گروه پداوت شمار لشکر شهریار را بشواربک اندیشین با خود پیوسته داده نبرد فری
 تازه گرفته پاهوان شاه در شده خسرو را گرد گرفت و هیبتو سامیان خدیورا کوساله
 پدااشت و حقیقت بارگاه را بریشان ساخت و طرز هزاره سراج بهیان انداخت
 شاه بیچاره چون شاه شایسته در ضیق بود ناگزیر فحلیع بجا آورد فاطمه بزرگه
 فرمود که این همه واسه بگرفتن ^{بهر} گوشه نشین جرات است و چنین شورش ^{بهر} وجهه
 برای چه روزها شب شد و روزگارم با آخر رسید در وقت ^{بهر} آرزوی پشت ^{بهر} خلوت
 گاهی پس امت امام احمد الهیای شان قهر افراش ^{بهر} امر اند بر کردن در آمدند و با اهتمام
 سرکوفتن شان برخاستند چون یار نیافتند بد دل بوده خاموش نشینند چون
 خواست ایزدی آن بود که ارکان دولت انگلیشه بکنند از تسلط بعضی دیار هند باز
 ایستند و بکنند بخت آزمائی در آینه اما چه جائی عیب و حیوت است که ایزد
 همچون اگر خواهد به نفع زره را خورشید و خورشید را زره کند - طریقه المین جهان
 بر هم زنده که در حق آرد که آنجا دم زند - اوست مالک هر چه خواهد ان کند -
 عالمی را در زره و بران کند - المین - سپاه نیا - مرام بدانجام بصرفه و دهر بهر
 - از سو عریده ها انگشته خون ناحق ^{بهر} ریخته آئین خون نیز - جنگیزی پیش
 رفته گروه های گروه بنا هجران آباد روح ^{بهر} آوردند و بتحصن - من حصین این
 - زوره ^{بهر} نازیدند بنه بر زادن - ابرین - نور بهد - پادان تازه میکرد و صورت
 خردش عیب دیگر باره ^{بهر} آورد -

بغند هم صیام دوازدهم ^{بهر} سپیده دم شهریار به پداش این المین بیخواره
 بر داشت اوفه سرگردانی ^{بهر} دوگرفت حیوت زده سزا - اقراش تملیقان آمد و بهستان
 - ان خدائی داشتند بچاره سنگالی برخاستند خواهندگان بادیه بهیای ساه والا
 - اند - ستر ^{بهر} پناه - با آوردند یکی را رهتودش ^{بهر} پیوسته بگفت آمد - و دیگر

همین رکودن آهسته آهسته سزا کاتن زراب از روش شهر و غنای -
 سکه عریده بقیع ^{بهر} و - کوز ^{بهر} دایم ^{بهر} ریخته ^{بهر} پادان ^{بهر} بود ^{بهر} و ^{بهر} دالی ^{بهر} مچله ^{بهر} بهمن ^{بهر} -
 کردن بادوس ^{بهر} و آوردن ^{بهر} اند ^{بهر} را -

آب ریختن از مسجد چون خسرو زنده که هر احدی ^{مستحق} است و لیکن بار شده آورد
 و شاهزادگان را ^{در سنگ} بر سنگین باز آورد و سنگین ^{خلق} نروید و حفاظتی را مردم
 ضعیف کرد و تا چاره نامزایان توان کرد و از یهود که بنده ^{یا گزیده} نروید و بدو ^{دولت}
 بپلند و مدتی است از آبادیات ^{عالم} است چنانکه دانش ^{مردان} بپلند ^{گورید} و خلق بپلند
 و سدائیک داشت کارهای دیگر بر ^{ساخت} اسباب خلق و اوجوب بود برای
 خوا را باعث ^{بر} بود نمایان را ^{مدنی} و ^{ساز} ساز ^{برگانه} نمایان ^{مع} آمدن جاها
 و مسجد را بنیاد ^{ساخت} ^{بصرف} چهل هزار ^{رویه} بقصد ^{مهرولی} اندرون ^{ساخته}
 درگاه حضرت پختیار کاکلی ^{صوف} قطب صاحب ^{قدس} قدس ^{بزرگ} آب ^{خیوه}
 بود که بلوی ^{بگفتند} و ^{بخرید} درازده ^{هزار} ^{گوریه} ^{بسی} از ^{لال} ^{نگی} که ^{نور}
 قلعه شاهجهان آباد بود ^{تا} ^{کوچه} اوستاد ^{حاج} که ^{با} ^{مسجد} جامع ^{قوت} دارد ^{بنا}
 ساخت و اجزای آورد و ^{ساخته} و ^{بجاء} و ^{بلا} که ^{تبع} ^{آب} داشت ^{انداخت} و
^{شهرین} ^{ساخت} ^و ^{حوض} ^{حاج} ^{برد} و ^{مسجد} ^{بیرون} ^{درگاه} ^{ترکان} ^{اندرون}
 و ^{دوره} و ^{مسجد} ^{در} ^{موضع} ^{چتر} ^{بور} که ^{از} ^{مهرولی} ^{اصال} ^{دارد} و ^{حوض} ^{درون}
 درگاه ^{قدم} ^{شرف} ^{بنا} ^{ساخت} ^{هر} ^{آینه} ^{دین} ^{که} ^{بنا} ^{کرد} ^{ایشان} ^{مردم} ^{را}
 فیض ^{گران} ^{سند}

بست و هفتم ماه تراویح بست و سوم شهریور - گاه نمازگاه که بزم درباریان
 آوازه آمد و حکایت ناکسان بمصرف عورت ^{بندگان} امیرالامرا ^{آب} احتشام ^{الدوله}
 امیرالرحمان خان بهادر بدو حاضر شد ^{هر} ^{ساعت} ^{رفت} ^{بنا} ^{گویی} ^{باغیان} ^{آمد} ^{گزارش} ^{رفت}
 و هنگامیکه کمرستان ^{بوسی} ^{والا} ^{بستم} ^{چنان} ^{بهدا} ^{گرفت} ^{که} ^{مردم} ^{رویه} ^{بشر} ^{از} ^{بغیان}
^{از} ^{زمان} ^و ^{کودکان} ^{نارسیدگان} ^{از} ^{بزان} ^{را} ^{از} ^{بنا} ^{گهی} ^{بقتل} ^{گاه} ^{بر} ^{آورد} ^{اند} ^{محبوب}
 علیخان خواجه سرا این ^{ستم} ^{نا} ^{بنا} ^{را} ^{روا} ^{بهدا} ^{بسی} ^{سر} ^{رشته} ^{کنار} ^{دراز}
 گرفت ^{بهدا} ^ت ^{هر} ^{که} ^{بمع} ^{از} ^{این} ^{حرکت} ^{ببنا} ^{بهدا} ^{ان} ^{از} ^{خواهی} ^{بکنند} ^و ^{بهدا}
^{بنا} ^{از} ^{خواهی} ^{ببسی} ^د ^{بنا} ^{بسی} ^{به} ^{بهدا} ^{زمان} ^{ببنا}

بسم الله واه واه وسلم (بسم الله واه واه وسلم) اللهم صل على محمد واه محمد
 الصابون و اگر چه بسم الله است که امروزه از آن است که چون خود سری به هر که ازان خبر
 می رسد آید اما بسم الله که بخواهد آن بظن آن بدقت تمام بماند باید نگارد -
 بنابر سخن بود شد جائی کرده سخن که از اول آمد بود در این - از آنجا که سخن بود که
 شاهزادگان را به نایب بگذاشت که گام همت برداشتند گام دل بر آوردند بپایه
 که مظلومان را از تنگدستی جان در گرفته با خود آورده بگفتند و بپایه
 بنا کردن ایشان بودند پس خانه های کوهنالی را بامن آنان ساختند و بعضی از ایشان
 را اندرون قلعه به شاه جائی نهادند که زمانه زندگی شان گذارده آمد -

بسم و نهم ماه روزه بخت و پنجم ملی - دارالغروب را کار بختی اجود همانام
 شهری شد و کوه شروع و آنجا بازار کوچک جائی دریم سواست پس از کار بختی اهتمام
 با دست ضرب سکه گوی و نوبت سکه چنان زدیم سکه زد در جهان بختی اله و شاه
 اندوستان به ادر شاه - امروز چند روزه به ازان که پیش نظر آوردند فرمود می نماید
 که این بسات باشد که آخرین نشاط است -

بسم سوال روز عید بخت و ششم ملی - خسرو نالکی خواست و آداب نماز عید الفطر
 بسم الله و نهم ماه روزه بخت و پنجم ملی - دارالغروب را کار بختی اجود همانام
 شهری شد و کوه شروع و آنجا بازار کوچک جائی دریم سواست پس از کار بختی اهتمام
 با دست ضرب سکه گوی و نوبت سکه چنان زدیم سکه زد در جهان بختی اله و شاه
 اندوستان به ادر شاه - امروز چند روزه به ازان که پیش نظر آوردند فرمود می نماید
 که این بسات باشد که آخرین نشاط است -

بسم سوال روز عید بخت و ششم ملی - خسرو نالکی خواست و آداب نماز عید الفطر
 بسم الله و نهم ماه روزه بخت و پنجم ملی - دارالغروب را کار بختی اجود همانام
 شهری شد و کوه شروع و آنجا بازار کوچک جائی دریم سواست پس از کار بختی اهتمام
 با دست ضرب سکه گوی و نوبت سکه چنان زدیم سکه زد در جهان بختی اله و شاه
 اندوستان به ادر شاه - امروز چند روزه به ازان که پیش نظر آوردند فرمود می نماید
 که این بسات باشد که آخرین نشاط است -

دوم ماه شوال بیست و هفتم از ماه منی - هنگام انعقاد دیوار بخت خان باد بگر
 سران لشکر خیال فاسد پیدا کرده هجوم آوردند و در آنجا کشتار کردند و با وجود آنکه شاهرا
 بسوی بصره خطبه و امر را از آنها بسوی اقلیق ^{انگیزان} جدا کردند و از ایشان گمان باخت
 باین خیال دل آنان بگرازی آید خاطر به ^{سنگ} و یک پند گمان بر خطه استغریز بگرازی
 در شمسند غرض آن بود که شاهزادگان و امیرزادگان را ^{سردار لشکر} سوزان کند تا ایشان را

را از ایشان با خود بگرداند ^{سردار لشکر} ایشان انگیزان سوزن بشاید بر جا ره سوز آن
 ندیدند ^{سردار لشکر} بر این کار بنمودند همیشه به سپیدی ایشان با خسرو خلایق ^{طعن} اظهار بیخاریه
 را دلایل و عویش اذعان را حجت پیدا آمد لاجرم به چارگان شاهزادگان که مال من
 دانستند سرور دادند ولی امیرزادگان با اتفاق سخن آنها بیان نهادند پس سرکشوری

^{سرکشوری} از ایشان خانه لم بزل شاهزادگان نامزد شد همچنان قدر و تدبیر یکجا
 اند ^{سرکشوری} در اجل شاهزادگان آورد میتوان گفت که درین آدان شور و زمان شر
 مردم باغبان و تلفیان گردن کیشان از هوا را زرحیاست شاهن شاهجهان آباد گرد
 آمدند و در آنکه بدت برین جمع هم غلبه جبه گشته بهادشاهت ایشان اتفاق
 آوردند عجب نیست که بعضی از شاهزادگان بگفته بعضی از نادانان و بقول باد
 تجان نایبه پیدا صورت نمود و دانسته بودند که درین هنگام مادی غصب دولت

بسته دست باشد که عثمان اختیار سلطنت که از خانواده قیور رفته بود با آید خلیفم بد
 ایشان راه یافته باشد بپاید که برین قتل مسرت بردن بعضی از ایشان چهره یافت
 بانام نظر نکرده بانا هنجاران حرام مکان اظهار زبنت نبوده دم از دستگیری و
 سوری این زدند گویی که ما با بخت و از طریق آن رنگ دیگر بنمود و پشت
 دانند و وفائی گرفتند ازین است که بان سرکشوری باغبان یا بعضی از شاهزادگان
 که بودند انگیزان افتاد اختلاف و عناد در میان ایشان پیدا آمد تا هم انگیزان
 بران بودند که این هنگامه اذعان باید و آسید بسا و شاهزادگان در سده به
 مرحله به است ^{به حالت} می توانستند را از این سو هر یکی دم به نازعت می زد چون ممکن شد

لاحرم بحروب برداشتن

سوم سوال بیست و نهم یعنی از آنجا که لشکر پادشاه ظاهر و سوسه ایوب هزاره شاهزادگان
 که بیاسرد - ایندهون با هزاران گان عیال و کولگان روح آورده پس لشکری ایشان با
 شاهزادگان سوره لشکران ترکواست و بودند و معلول ایشان با بیایند شاهزادگان
 آمد پس بنگاهش باقی ایوارا پادشاه سبک داد و فرمان و همان چنان نگاهند
 مشوره
 آمد که تن بحد و داده هیک دوهزار سوار و دوهزار پیاده و بران آهوه تازه خدمت
 آورد و سپه آرائی کند تا با بصرای ملکی و اهتمام جنگی با حق است ایشان در زمین
 نمکین اشرفه گردد و عهد و عهد حدود است حکام باید و نظم و نسق سلطنت
 پیدا آید و در پنجاب جستجو سخت تو بکار آید و دره عتاب سلطان گیرانی پیدا آید و
 آن سواران ابتدا امیرالامرا نواب احتشام الدوله امین الرحمان خان بهادر بهاس
 بنیانی و مظفرالدوله نواب سعید صفت الدین خان ^{خیدر} بهادر عرف حسین میرزا ناظر
 و نواب مرزا ضیاء الدین احمد خان بهادر و نواب حسین علی خان و نواب اسعد علی
 خان ^{بدین صاحب} و نواب میرخان و نواب اسعد علی خان بهادر و رضی الدوله
 میرزا محمد قدرت الله بیگ خان بهادر خلف میثو خان و ندیم الدوله حافظ محمد
 داود خان بهادر ایشان همه که بآب دانش و بهش سرور شده بودند حمله آوردند
 امیرالامرا احتشام الدوله بهادر که دستوری مساعدت اعضاء شهسوار هر هنگام دست
 میان هنگام بحقیقت سرانی پیش خصم رفت چون خصم از چگونگی ایشان ^{بلا}
 شناسا آمد پادشاهزادگان استفسار رفت که چرا امرا آگاهی ساخت و حکم داد
 که در جنگ انبارت ما نبود فرمان با نگاهند آید -

چهارم سوال بیست و نهم یعنی - اینکه خصم با درباریان شرف جلوس فرمود بیست
 حسن سرعمر بانو با فخر وزیر آباد مساعدت اعضاء دربار در یافته بزد و نصرت
 میرانه برد آورد و برخلاف آداب دربار دروز آید که چنان سخن برآید است که
 از سواران وزیر آباد که رفتند بتعداد میراند کار مشور به تسخیر و اویزین بزرگ

با خیب نماه و آشوبش تمام رعوتان را آهست

ششم خوالی بیرون یک دلی ^{الدوله} جنگی که این من بر او آمده آنکه از او خبر سپهرامان بود که

نخ جان با محمد علی خان بهادر و شاهزاده مرزا فضل و خضر سلطان چنان گذارش

نمودند که امروز افغان است که همگو اینگری و با صند و قشون با سحر و نیاله و کوه و

جین و تیره یک هزار از نیاله برای بیرون آمدن دلی راه سر شدند چون این خبر را هر یک

بهره گوش خوردن هراس بر دل ایشان چهره پالت و هم همگهان دلی باز دست دادند

و برجا سوز تیغ و اندنند معلوم می شود که انگیزان این خواستند که مردم دلی

الدین و آزایی و آسپه برسد که اگر اوقات اصاح جوشندند بهرگونه صالحت خواستند

ازینجا سران لشکر نه پاسخ می گفتند و نه کافذی می نگاهشتند بل بر فرستاده تیغ می کشیدند

لهر سوید می کشند چون تادیب ناهنجار انوار شعله تیغ مورخ نه نبود بر ایشان هند که

بظادار آزوده کار اندک گاشه رکت همه بی که دل و یک زمان بوده میان وفاداری

بر می کشند و از در و تدیح آماده گشتند بهرگونه از مال و جان بختند شدند لاجرم

انگیزان لشکر آرا صف بهرا بوده به حمایت رئیسان هند بهد دلی گرم رفتار شدند

ششم خوال یک ماه چون مرزا لیلکر ابوبکر شاهزاده و میرزا عبداللہ با عراق دگر باغلیها

آوردند که چون انگیزان به سرش اندلیندا عسکر از بهاست هاگ هند و سلطان صاحبان

بنجاب بر آراستند و از انباله بمترم دلی بر خاکستند تا باغ بیت فتاحانه آمده تیغ

دوانجا کرده راهات بنمازی آباد بر افراخته بشاهد ره راست نمودند امروز میدان

اینان قریب شاهد ره سبگاه خیمه رخگام بر پاسا بستند و بمقتود جانش دام را بدان

بر رفتند پوشیده مباد که شاهد ره از بهوره دلی سه کوهی است چون این خبر تراش

بود خورده آمد ازینجا جا سوزی راهت همیک رفته باز گشته باز نمود آنکه شهادت بود خود

ساخته راه بر سپاهیان تلغیان استیلا یافت و سوار چهره گرفت از خود رفته جاسوس را

لنگ کوب کرده زیر زمین کاشیدند فرموده ان پدر این گروه لنگ سرام را به پاره بافتن

ان میدان مردان ز سخوار بر رب زمانه و آن سرائی ایشان دل مدار غم بزم

صلح کردن بهای آنرا بط اندک زنگینی بکام رانی سپرد، آید چون خورشید دولت
 این سلسله روغن بیرونی کوزه خطا فرود، شد کار عیالیه که او اسباب را بیج
 من گوید

هشتم سوال دوم ماه جون هیکه خسرو و باطنیان کار افتاد، هرگز بد استخوان
 سزالی زبان کشاد حدیث این بود که در بنام جالح اتمام نمود و آید که این روز بیرون
 مسوره بودن جالح می نماید سخن درین بود که بنام جان باجه از شاهزادگان
 و سران لشکران مسوره گاه زانو زده بگا ارض برداخت که قشون از جنس آنکه بزم
 هزار و فوج از بحاب نهاده بفره زار بر حکم مشوره جالح لاکه، قریب این مسوره
 فرارسیده بحوالی آنرا بقهرود گرفته آتش تندی برافروخته باطراف وی درنگ اند
 بعد از عرض این حکایت اظهار مدعا نمود و آن این بود که گوناگون اسباب حرب
 بیرون کشیدیم و هم ازان دامن کوه چه را که ده بیج نام درست و فعلی از تفصیل
 نیم کرده است بیمار اشیم و نیز سلیم شد بلوازم جنگ میراسته آمد و توبه های
 مسوئله حتر برد و علاج شهر چیده شد امروز که روز رقص بود انصت مردم بزم
 امروز همان حرب زهر دست برهستند باشت آبن با آبن کوشن بادل شورش الود
 و نثار بوان آید نجه سرا بر خلاستند و بکین گاه در نسه شد بزم بزم بر
 آراستند فرمود آج ان بدر بحفا ان شود بگویند که راه سواران دگر و خورتان
 دگر همانا از بنام کار آینه دگره بر آمد و سلوک ایشان دگر کار آینه بر نماید چرا که
 زامر لشکر موجب بدانتنالی کسوراست و همانا که مکم بر به نکار و آنکه بر
 بر به بیکار شم برنمی نهد مشکالش که می بندم انجام بد بیناید با بخیال دگر
 بدر بجایه دگر بنام سخن را زاره بگردد و بگردد بنور شد و بگردد آید
 نه سلطان را ملایه اندا میزیند و مشتاق مشتاق بارگاه آه بی درمید است بزم
 که دساک شاه در صیبه آید که آیه ان ایام دارند عالم می خواهند اثر به پذیرائی
 را بد باز فرمود که دگر از ان فدایار و لعین باد انرا که شد از انرا

شد بهره مند بهر دو جهان شد -

روزی پس از شام و آن روز با آرزوی شاد

نهم سوال سوم چون هنگام دربار آرای سخن سزایان به سخن سزای گود خسرو

آمدند و بهر آن آوردند که اینک آمد آمد هنگام آمد که سران فرج را همه لکن اگاه

که جنگ گاهرا آراستد کند و از شب و فراز پاک سارجد نیراک در افواه افغان که

لشکر انگیزی که در شمار بدو هزار مردم تواند رسید قرب مسوره دهنی قرار سیده

به اجل در پناه میدان که با سواد شاه دره اتصال دارد فرودگاه ساخته دم بزم

میزند و بلشکر آرای هر نبود آزمای میگرداند فرود ایشان را سخن لاف

سزایند و آتش بی دادی افروختن و بزم عهد به راستن کار است از بهار چه کار

حسب الله نعم الوکیل ونعم المولی ونعم النصیر -

دهم سوال چارم از ماه چون چون خسرو چهره بجزبان را روشنی داد قاعدان مسکر

با سر آمده جنگ آرای را دستوری خواستند و با قداغ بهر از شاهزادگان ۳۴

بسیار شده از آن روز ^{امروز} باقی مانده بعد از دربار در میان صف آرا گفتند هنگامه

در سو ایشام بهر رفت گرم جوسو روزی شد بعد آویختن زبردست تا نیا نرا ناپودگی

خوب پند آمد از کثرت بهر سنگ گسستگی صورت گرفت چون برایشان شکست رونق

آورد بشیر عطاء عنان هزیمت نمود اناناک انگیزان را قلبه شد اشک بهنگامگی

سخت درنده رخسار شجاعت بیدار از جلالت تاخته علم هر روزی بر افراشته در عقب پانها

مخاطبه دست تادیت کشادند با فرسودن را آنگاه سپهر بود چون دروازه شهر را

باز گماه نقب ایشان را بر گرفت از آن برگشتند که باندیده آن با جنبانیده بشیر

بهر استند است ایضا علم را بجانب موضع علی بر راست نوردند پوشیده بیاد که

عالم بر را بعد از مسوره هفت گروه است پس قرار ۳۴ ایشان امروز علی بر نام

دارد فرود که در میان دم اگر تمام آبراز انگیزان نیال نقب نشود و بهنگامه ^{کهن}

که نژده بقله پید با آمدند تا حدت و آن در دراز از دلها میخوردند

نمود و صورت نمود

یازدهم شوال هجری - عیسی سرایان بمبئی رسانیدند که جنگ

دبیری بمبئی از شاهزادگان ناآزاده کار را سردار آهزی کوی گرفت بطاق بکر

پوسته آهزی جنگ کردید برزامل و سیرا این کر و سیرا خضر سلطان را بر مرکب

اتفاق اتفاق سرگامه به سبیل گذاراهاد حرکت کالیه بیچ بوده میدان هیڈن

سبیل جنگ نواختند و تکام بر کرده برگشتند آمده از جنگ انگیزان و سردری از

بافغان برهیدند - ولج ناحق با انگیزان بدنام شدند و بافغان هم جنگ در شده

پس غرام گشتند چه همیک دست انگیزان بحرب رفت پانچ ایشان پس اتفاق تا

بشهر قرار گرفت - فرمود که بیچ بیچم کاسه زندگانی ایشان لیسزند بنمایند که چرخ به

پوشان ساختن با برگردش آمد و ستاره کشتن ایشان بمبئی -

دوازدهم شوال ششم جون - صبحگی چون گروه امر جمع افزائی

در بار آمد و جنگ هیڈن سخن رفت هنگامیکه نشون لاف سراج بافغان بمسافه انگیزان

در شدند دهشت سترگ بر ایشان بهره آورد و بگریز نهادند و عسکر انگیزی تا

در پانچ چمن آمد و از انجا بجانب علی پور حرکت نمود و هم در انجا سکونت نمود

در ان میدان آنقدر غلغلله ^{بشدت} آیداخت که لشکر ایشان از هر جا هیدران جایکجا آمد

و گرد آن حصاری ساخت و بدور او توخانه برق نشانه کشیده نورش افزا آمده مستعد

آهزی اند - فرمود که - ما درجه خمالیم و فلک درجه خیال - کار که خدا کند فلک را

- خیال -

چهاردهم شوال هشتم جون - چون ماه پیر ملازمان شاهو گذشت و زاد بهمن را

مهم بریست که از جانش نیامد رانته داران را خواهش طلب آمد که ^{ان} هیچ برگی سروردان

روز آورد سگال رو بنمودر بچاره جوئو پیش امرا رفتند امرا پیش خسرو ماجوری

نارودند فرمود که چه نزه آمد که کیمه نہیں است اگر درین مقام مہاجنجان نہ پیرک برورد

امای ما اند از ^{ان} بخواون مسامله از کنند بعد از طنه نادی ت حتمیک ارتفاع را هنگام

ان رفا را سرانجام باید پس از بیجا نایب در سخن از مسامله اند و بیست

رفت مهاجنان پیمان محبوب علی خان خواجہ سرا سکن آنداخت پس بتواب زینت
 محل حکم داد و آنچه به محبوب علی خان امیر وقت لاجرم محبوب علی خان بخاڑہ
 گوی در شہت و باطنیان کردن پیوست و بد پیمان بستن آمد پس مهاجنان را کہین
 شد و لاکر نشست مہمات و درخواست ہومات کالت گالک سلطان شاہی ہر
 گامہ ہمت خود لازم شہرند ہمدان قرار داد ہنگ لکبہ رو بہ مهاجنان را گادان
 ہمان بود محبوب علی خان را تقسیم کردن ہمان -

پانزدہم شوال - نہم جون - در بارگاہ محبوب علی خان خواجہ سرا ہائے تخت
 را ہوسہ داد و حقیقت ہما ملہ مهاجنان دہ روزی عرض ہوسہ سالگرام مرزا زور آور
 سنگہ و راسہ پھولانامہ و لالہ رامجی مل و شہزاد اس را بجرائی گردانیدہ باز
 نمود کہ ایشان بہ تقسیم تنخواہ ماہواری و وظیفہ داران شاہی بد پیمان بستن تواب
 زینت محل زبان چنان دادہ اند کہ تا آنکہ بزرگی زمانہ نقش شگرف ہد ہد آرد و
 نوالعجیر روزگار نتیجہ غریب نماید ہواجب ملازمان شاہی ذمہ ایشان است واخذ
 زر و گہر را باہتمام بہرہ ہنار مهاجنان دہر ذکر کرد و از تواب زینت محل
 وانمود کہ انصرام تنخواہ سپاہ رایشاہزادگان سپر کردہ آید پس ہشاہزادگان ہسکالٹ
 تقسیم تنخواہ سپاہ امر ارسال یافت -

شانزدہم شوال - دہم جون امروز لشکر واکشیدن را ہمدان علو پور ہنگام آمد
 محبوب علو خان واجہ سرا بتان ہائے خوشگوار و نقلہائے ہر قلیو سامان داد
 قائدانہ عسکر سرہائے خسرو نہادند و ہرود خواستند فرہود کہ از ستیزہ دہ روزہ
 آرد کہ از آویزہ امروزہ خواہد کشود ہنگان ایندرون ان سہاری را ہیمان آوردہ
 سرکت کردند و ہمدان علو پور ہورہ افزا آمدند چون نورش افزایش گرفت
 نگامہ افزونہ یافت ہمان ایشان از توجہ ہر دانتو آمد و سرہرہمسم ہا گوانی
 بہرقت با سببہ افتادند ہراسمگر ہرقت تانہ ہالہ کوہجہ را با سامان آرامت
 گانستہ از اہتمام کہ صورت جان داد ہر ہداد است ہوزہ ہا و خود سر و تیہ دست

